

veggio 'pot', 'caldera', sard *labla*, abr. *lapije* etc., *BbZRPb*, vi, 45 (cf. *REW*, 4899; *FEW* v, 168). Sembla que des del vessant italià s'ha estès poc o molt pel costat occità dels Alps: Queiràs *leveit* «bassin, espèce de bidon», Var *lavesoun* «chaudière» (*TdF*), i una forma que usà Mistral: «m'anàs cridà — d'eicí lou vese, / que de la sciènci lou *lavese* / a bugadà tout lou curun», *Nerto* (pròl. v. 54, traduït per ell mateix «chaudière --- effondrilles»), però que no crec que arribi fins al Roine, perquè ell mateix en el *TdF* la dóna com a pròpia de Niça, i a ell li venia a tomb per a una rima. En canvi potser sí que el marsellès *libel* de 1470 es deu a un compromís entre el *librell* que pujava de València i el *LAPIDEUM* que entrava d'Itàlia. — ³ Encara podríem afegir-hi la població de *Librilla* dependent de Totana (Múrcia), que figura ja grafiada *Llibrella* en el pla d'atac que va detallar el nostre campió Jofre Gilabert de Cruïlles l'any 1309 (*BABL* II) i que si no va acabar amb la conquesta d'Almeria, fou per la tebior amb què els senyors de Castella es prengueren l'ofensiva combinada de l'esquadra catalana i les avançades de les ordes cavalleresques catalanes amb base a Llorca, capitanejades per En Cruïlles i atiades pels escrits lullians. Si és que fem cas de la colpidora semblança nominal del *Llano de Librilla* amb el *Pla de Gibrella* de la Garrotxa (¿batejades potser per fonts d'aquest nom?, ¿per semblança amb una conca?)

Giburries, V. *gep Gica, gicar*, V. *jaquir Gidrila*, V. *guardiola, lladrila* (LLADRE)

GIFA, 'covard, descolorit, brut' (terme local), pres del cast. *jifa* 'rebuig de carn morta' i aquest de l'àrab *ǧīfa* 'cadàver'; *AlcM*; *DCEC* (JIFA); *Spitzer, Misc. Alcover*, 469; *Nph. Mgn.*, 92ss.; *AlcM*.

DERIV.: *Agifarse*.

+*Giflet* eiv., 'bufetada' (PzCabr.); del fr. *gifflet*, *gifle*.

GIGA, del fr. *gigue*, que sembla ser d'origen germànic; veg. *DCEC* (GIGA, amb la bibliografia; cf. encara *Rom.* XLV, 155).

Gigant, -*gigantomàquia*, V. *gégant*.

Gigartinàcies, derivat savi del gr. *γίγαντων* 'gra de raïm'.

Gigre, de l'angl. *jigger* id.

Gíjol o *gijol*, V. *llitja, ijol*.

Gilla, V. *jeia* (JEURE).

Gillo, *gillot*, recorden els cast. *guijo*, *guija* = *guijarro* (probablement de *AQUILEA*, *DCEC* II, 830-1), però potser és casual i es tracta d'un terme infantil més o menys relacionat sigui amb *ginjol* o amb *llitze*, *llitja*.

Gima, *gimac* (*AlcM*), potser trets de LLIMAC.

Gimbet ross., probablement del fr. *jambe* (CAMA); +«*gimbós*: elegante», eiv. (PzCabr.) potser també (però com que PzCabr. sol escriure bàrbarament *x* per *ž*, potser és *ħambós*, a relacionar amb l'argòtic

ħambu, *BDC* VII, 36, 39, i *MLWagner, Notes Ling. sur l'Argot barc.*)

Gimelga, del gallec *ximelgas* passant pel cast. *gimelgas* (*DCEC* III, 335a10-6).

DERIV.: *Gimelgar*.

GIMNAS, pres del ll. *gymnasium* 'lloc on es fan exercicis corporals', en alguns llocs aplicat a escoles d'altres caràcters, gr. *γυμνάσιον* id., derivat de *γύμνω* 'faig exercicis físics', i aquest, de *γυμνός* 'nu, despullat'. □ 1.^a doc.: Lab. 1864; *Noller*.

No és veritat que en el Princ. usi ningú *gimnasi* com afirma *AlcM* [*žimnás* recordo sempre, des de 1910], ni hi ha cap raó per rectificar la forma catalana establerta. *PCoromines* recomanava la construcció immediata de *gimnasos* com una de les primeres mesures del pròxim govern català, i de clubs de tota mena d'esports (*La Nau dels Esports*, n.º del 14-x-1929). El nom del carrer d'en *Gimnàs* o de *žihnás* (forma vulgar) no consta que tingui res a veure amb això, i la grafia «carrer d'en *Gimnàs*» de 1392 (*Ardits* I, 14) més aviat suggeriria un compost de *Gim* (Belv., cf. *Gimpere*, *Gimbernat* etc.) < *Guillem*.

DERIV.: *Gimnàstic* [Lab. 1839], gr. *γυμναστικός* i *gimnàstica* [Lab. 1839], gr. *γυμναστική*, que és la forma clàssica: *ή γυμναστική* id., ja en *Plató*, abreujat de *τέχνη γυμναστική* ja usat per *Galiè*; no curant de consignes madrilenyes (massa ateses sempre per *AlcM*) no creiem que s'hagi d'acceptar *gimnàsia*, que a penes s'ha usat mai en català (no en *DFa.*, no Lab. etc.). *Gimnasta* [1898, *Russinyol*], gr. *γυμνάστης* id. *Gimnic*, *Gimnot*.

СРТ.: *Gimno-*, *Gimnur*.

Gimo, no sé que hagi existit sinó només *Ximo* (*čimo*), hipocorístic de (*Joachim*).

Gimó deu anar amb el gc. *Gimoun* d'origen cèltic.

Gin, V. *ginebra* (GINEBRE) *Ginandre*, *gunàndria*, V. *ginecou-* *Ginast*, poble ribagorçà, V. *ginesta*

Ginca 'planta de llocs humits' i 'pedreta amb què es juga', potser encreuaments de *junc* (JONC) amb *cinca* i *juga* (*jugueta*, *joguina*, *JOC*).

Gindar o *gindà*, males grafies per *guindast* *Ginea*, V. *generè* (GENDRE) *Ginebra*, V. *ginebre* +*Ginebrada*, V. *DCEC* (GINEBRADA, i cf. *gingebre*)

GINEBRE, 'arbust *Juniperus communis*', del llatí *JUNĪPĒRUS* id., que en llatí vulgar apareix alterat en variants com *JINĪPERUS* o *JĪNĒPIRUS, base de les formes catalanes. □ 1.ª doc.: 1413.

«Fusta de *ginebre* per fer galledes», inv. de Vic de 1413 (*DAG.*), i ja probablement en el dicc. de rims de *JMarc* (1372);¹ «--- pastava / pasta de muda: / d'oli de ruda / e de *ginebre*, / pols de *gingebre*, / molla de muja, / ab unt de suja / --- / morros e celles / s'empeguntava; / quant se n'untava fastig me feya / ---», *JRoig* (*Spill*, 2529); «*ginebre*, mata spinosa: